

Notities bij Nero-suite

1 Overture:

Het idee is dat Nero geroepen wordt door de andere figuren. De lettergrepen van zijn naam worden in de muziek een motief van twee noten. De intonatie van het roepen wordt uitgedrukt door een stijgende toonafstand van een kwart. Meer is er niet nodig als uitgangspunt: twee noten die klinken alsof je iemand roept. Het einde van de overture moet 'open' zijn. Geen afsluiting, maar de suggestie dat er nog van alles volgt...

2 Nero thuis:

Hier wordt het eerste plaatje geschetst, waarmee veel albums beginnen: Nero die in zijn zetel zit, de krant leest en een pintje drinkt. Het moment voor het verhaal begint, het nulpunt van spanning. Dit wordt muzikaal uitgedrukt door alleen maar grote drieklanken te gebruiken. Dit is het basisakkoord met de perfecte klank, met de grootste welluidendheid.

Daarvan bestaan er slechts twaalf verschillende en ze worden hier vrij afgewisseld in een spel van klanken en kleuren, om zo een gelukzalig moment te schetsen.

3 Nero-thema:

Als een rode draad doorheen de suite loopt er een eenvoudige melodie die de figuur van Nero voorstelt. Ook hier is het uitspreken van zijn naam weergegeven met een motief van twee noten. Het louter zeggen, niet roepen, wordt in muziek omgezet met een neutraal interval, nl. de tert: het interval waarmee men bijvoorbeeld de roep van de koekoek evoceert.

In deze eerste versie is Nero zijn vrolijke, onbekommerde zelf in een licht swingend ritme.

Wanneer de rode draad weer opduikt, zal Nero telkens onder invloed blijken van de voorafgaande figuur uit de reeks. Muzikaal zal het dus een variatie zijn, aansluitend bij het vorige deeltje.

4 Manu:

Manu en Panu: de goede en de slechte! Zij vormen de tweeling in het album 'De Verschrikkelijke Tweeling'.

Het is behoorlijk abstract om goed en kwaad in muziek uit te drukken...maar er zijn wel allerlei manieren te bedenken om dat te doen. Een evidente en stereotiepe manier is om de witte en de zwarte toetsen van het klavier als vertegenwoordigers van goed en kwaad te gebruiken. Manu is de reine ziel die geen enkele negatieve emotie kent. Manu's goedheid is daarom in een mooie en kleurrijke sfeer gevat door enkel de witte toetsen van de piano te gebruiken. Je krijgt dan de zeven noten van de basis-toonaard Do groot. Ze volstaan ruim om een idyllische sfeer te scheppen!

5 Panu:

Kan je dan de slechterik Panu schilderen met enkel zwarte toetsen? Neen! Er zit niet genoeg frictie en dissonantie in die vijf zwarte noten. Ze klinken te mooi, als het ware.

Op zoek naar een andere idee botsen we op het interval van drie hele tonen, de tritonus.

Deze toonafstand staat haaks op de theorie van de toonladders en staat symbool voor alles wat scheef en uit de haak is in muziek. Het is vanouds aangeduid als het interval van de duivel: de '*diabolus in musica*'. Vandaag gebruiken we het om er de sirene van een ambulance mee te imiteren. Een vrije spelerei op basis van dit interval toont de jaloezie en de boosaardigheid van Panu. Een 'soundscape' zonder maat of toonaard!

6 Nero-thema, Variatie 1:

Nero is hier eerst zwaar onder de invloed van de slechterik, maar ontworstelt zich aan diens duistere krachten en wordt weer de 'oude'.

7 Van Zwam:

Detective Van Zwam kan met zijn onvermijdelijke loep alles opsporen en alles terugvinden. 'Alles' betekent in muziek alle twaalf de noten. Van Zwam wordt hier geportretteerd met een melodietje waarin alle twaalf noten voorkomen. Het wordt zacht gespeeld in het diepe register en geeft zo het geheimzinnige gedrag van dit personage weer. Naar analogie met het kenwijsje van 'The Pink Panther', is een swingend en jazzy karakter passend voor deze speurder.

8 Petoetje en Petatje:

"Mijn engeltjes": zo noemt Madam Pheip ze vaak. Het is dan ook met een engelachtig, etherisch stukje dat ze hier geschetst worden. Toch zijn het twee zeer verschillende personages. Daarom is er middendeel in de muziek met een verassend contrast. Het geheel blijft in de maat van drie, handig om de dromerige sfeer te creëren, maar het wordt nooit dansend als een wals.

9 Nero-thema, Variatie 2:

De Nero-melodie wordt verbreed in lange notenwaarden met een mijmerend karakter in het ritme van een trage wals. Alsof Nero vertederd terugkijkt op de kinderen van Madam Pheip.

10 Abraham Tuizentflood:

De gekste van allemaal is de would-be piraat Tuizentflood. Onberekenbaar en onvoorspelbaar rolt deze hyper-kinetische kerel door elk verhaal. Hier past dus een clichématig slap-stick stukje in een snel tempo en een grillige vorm. Dissonanten in elk akkoorden maken het karikaturale karakter compleet.

11 Adhemar

Nero's geniale zoon Adhemar is wel het absolute tegendeel van de vorige figuur. Elk stripverhaal heeft zijn professor nodig, maar dat het hier een wonderkind is en geen oude, 'wijze' man, dat is uniek. Het portret van deze wiskundige bolleboos is getekend in de stijl van Bach, een componist die ook vaak geassocieerd wordt met geniale constructies en getaltheorieën. Er zitten in dit stuk dan ook spelletjes met aantallen noten en maten. Ze blijven verborgen voor de luisteraar, want onmogelijk te detecteren louter op het gehoor.

12 Nero-thema, Variatie 3:

Als elke trotse vader is Nero helemaal weg van zijn zoon. Dat maakt hem soms onuitstaanbaar arrogant, soms nederig en klein, soms veel te streng, soms wanhopig. In deze variatie blijft Nero fel beïnvloed door zijn zoon en horen we dus niet meer het oorspronkelijke swing-ritme.

13 Madam Pheip:

De sterkste vrouwenfiguur is ongetwijfeld Madam Pheip. Zij schiet soms 'uit haar krammen' als de mannen er een onmogelijke knoeiboel van gemaakt hebben. Soms is zij de leeuwin die haar 'engeltjes' beschermt, soms rookt zij haar 'fleur de matras' tot iedereen kuchend en proestend moet vluchten. Zoals in de aria 'L'amour est un oiseau rebelle' uit de opera Carmen van G. Bizet, wordt hier het ritme van de habanera gebruikt om deze figuur te tekenen: een fiere, statige melodie op een zwoel Spaans dansritme in de begeleiding.

14 Finale – wafelenbak:

De finale begint met de mars 'Het Hoeilaarts Feestlied' van Désiré Leclercq, geschreven voor de inhuldiging van de tramlijn 'Groenendaal – Hoeilaart – Overijse' in 1894 en die toen gebracht werd door beide Hoeilaartse harmonieën en gezongen door de kinderen van de basisscholen. Dan volgt de stoet van alle personages met van elk een kort fragment. De finale eindigt met het Nero-thema in een feestelijke variatie.